

Вих. 10/11/2020-2 від 10 листопада 2020 р.

**Голові Асоціації виробників
цементу України «Укрцемент»
Павлу Качуру**

Шановний Павле!

Від імені ділового порталу Hubs (hubs.ua) засвідчую Вам свою повагу та звертаюсь з проханням надати інформацію щодо ситуації навколо будівництва автомобільних доріг України.

Останні шість місяців Укравтодор активно просуває тему збільшення використання металургійних шлаків у дорожньому будівництві. Згідно одному з останніх повідомлень відомства, станом на 14 вересня, у будівництві доріг державного значення у 2020 році вже використано більше 100 тис. куб. м шлаків.

https://ukravtodor.gov.ua/press/news/u_dnipropetrovskii_oblasti_oholosyly_tender_na_eksperimentalnu_dilianku_dorohy_n-23.html

У вересні-жовтні 2020 року Укравтодор провів низку тендерів. Одним з них визначив переможця на експертизу проектної документації на будівництво з використанням шлаків експериментальної ділянки 7 км автодороги національного значення Н-23.

<https://hubs.ua/economy/tender-na-ekspertizu-shlakovogo-kapremontu-dorogi-n-23-vigrala-kompaniya-z-tsinoyu-udvichi-vishhoyu-nizh-u-konkurentiv-207097.html>

Згідно з іншим теж результативним конкурсом Укравтодору, планується проектування та будівництво з застосуванням шлаків ділянки в 29,5 км ще однієї національної дороги з Києва до Дніпра (Н-31) за 10,6 млрд грн. Всього цим проектом планується використати шлак на близько 850 тис. кв. м дороги.

<https://hubs.ua/economy/ukravtodor-hoche-zakatati-ne-perevireni-domenni-shlaki-v-avtodorogu-kiyiv-dnipro-na-ploshhi-850-tis-kv-m-ale-umovchuye-pro-svoyi-plani-206626.html>

У свою чергу компанія «АрселорМіттал Кривий Ріг» заявила про передачу 74 тис т металургійних шлаків ДП «Нові технології дорожнього будівництва» Укравтодору.

У той же час, у вересні ДП «ДерждорНДІ» розробило ДСТУ 9043:2020 «Матеріали щєбеневі зі шлаків металургійних для дорожнього будівництва. Технічні умови», який вступив в дію тільки з 1 листопада 2020 року.

Тобто, з наявної інформації можна зробити висновок, що Укравтодор має намір масово використовувати шлаки у верхніх шарах дорожнього одягу при будівництві доріг високих категорій. При цьому, як коментують науковці, будівельна галузь науково та технологічно ще не готова до масового використання шлаків саме в

таких варіаціях дорожніх конструкцій. А прийняттю профільної нормативної бази повинні передувати відповідні наукові та технологічні дослідження, які проводяться на протязі хоча б шести років.

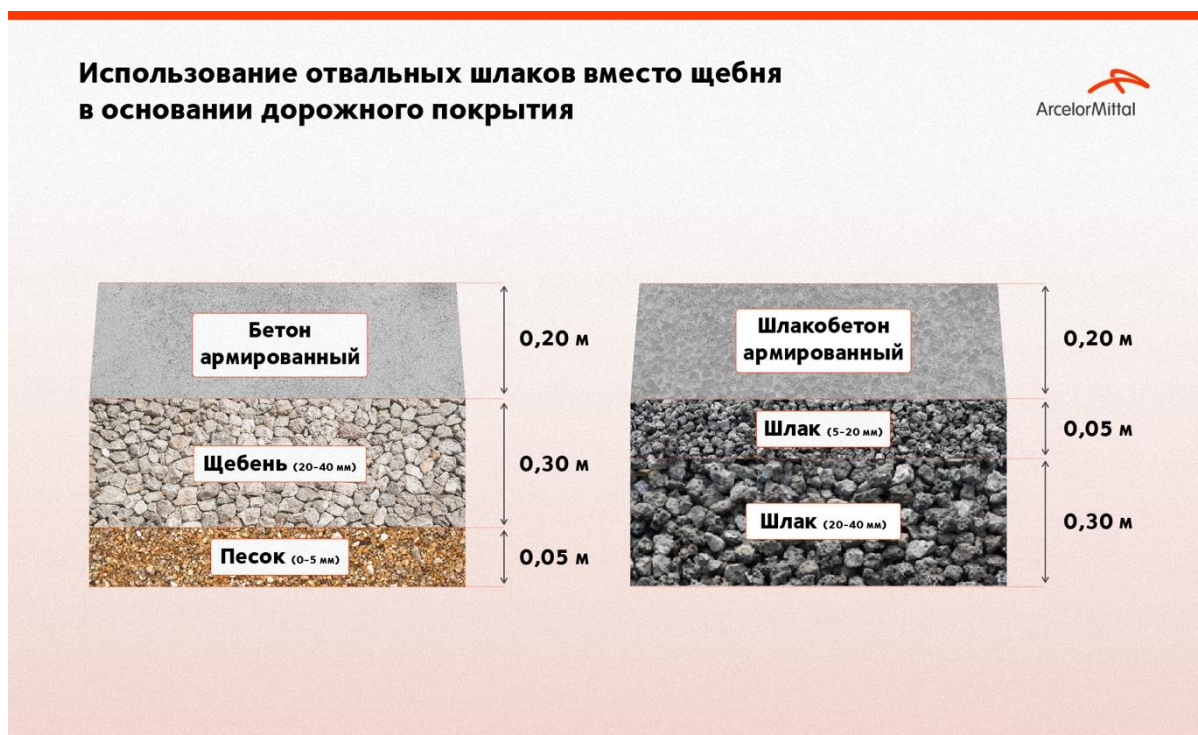
Ось відповідні коментарі науковців:

<https://hubs.ua/economy/do-shlaku-u-betoni-povinni-but-i-duzhe-surovi-vimogi-profesor-igor-gamelyak-208638.html>

<https://hubs.ua/economy/vidhodi-u-dorozhnyu-spravu-tse-nibi-z-lajna-zrobiti-shhos-dobre-tse-fantaziya-lyudej-profesor-avtodorozhn-ogo-universitetu-zhdanyuk-208142.html>

У зв'язку з викладеним вище та суспільною важливістю теми, просимо дати коментарі на питання, наведені нижче:

1. З 1 листопада набрав чинності новий ДСТУ 9043 на шлаки у дорожньому будівництві. Чи залучали фахівців Асоціації Укрцемент до розробки цього ДСТУ? Як Ви прокоментуєте обставини, за яких розроблявся та затверджувався цей ДСТУ?
2. Які Ви бачите головні ризики використання шлаків в облаштуванні дорожнього одягу в Україні?
3. Судячи з візуалізації, яку оприлюднюють лобісти шлаків, зокрема компанія АрселорМіттал Кривий Ріг (АМКР), шлак заміщає щебінь і пісок в основі дорожнього покриття, і навіть в бетоні. Що Ви скажете про таку конструкцію дорожнього одягу? Чи будуть такі дороги стояти довго в Україні? (прокоментуйте фото, що наведене нижче)

4. Ми помітили, що сьогодні в основу доріг шлаки подекуди закатуються фактично без подрібнення, різних фракцій. Таке враження, що шлаки просто беруть «як є», і закатують. На око, нерідко валуни шлаку сягають в діаметрі 150-250 мм. Як закатка шлаків без подрібнення, такої фракції вплине на якість дороги?

5. Як можливість використання металургійних шлаків залежить від категорії дороги? На Ваш погляд, де і які саме шлаки доцільно використовувати, а де – не варто?

6. Як Ви прокоментуєте заяву представника Укравтодору, що «шлаки як такі є інертними та не створюють якогось додаткового навантаження на довкілля»? <https://gmk.center/ua/opinion/ukravtodor-planuie-za-dva-roki-vikoristati-1-5-mln-kub-m-shlakiv/> Це означає, що шлаки є безпечними? Що кажуть відомі Вам дослідження?

7. Екс-міністр інфраструктури Володимир Омелян в коментарі нам заявив, що 100% заміщення щебню шлаками неможливе через відмінності в характеристиках граніту і шлаків. Частка шлаків в основі дороги, з його слів, може складати до 30%. Що Ви скажете на це? Якою може бути частка шлаків, і в яких саме шарах дорожнього одягу? Від чого залежить ця величина? Якщо здійснити 100% заміщення щебню шлаками – що буде з дорогою?

Прошу по можливості надати інтерв'ю з цих питань за допомогою дистанційних засобів зв'язку, зокрема за телефоном, або в інший зручний для Вас спосіб.

Редактор видання

info@hubs.info

Олег Руденко